

IDÉN MEGJELENIK A SZÓDI SZLOVÁKSÁGRÓL SZÓLÓ KÖNYV DRAHÁ MOJA SÉD', SRDCE MA BOLÍ ZA TĚBOU!

Több évi kutatás és adatgyűjtés után a nyár végén lezárásra kerül a szódi szlovákság 300 éves történetét és az 1946. évi Csehszlovák-Magyar Lakosságcsere szódi vonatkozásait feldolgozó kézirat.

A Szódi Helytörténeti Alapítvány által kiadott könyvből megismerhető lesz a helyi lakosság tót eredetének története és a népesség elmúlt évszázadokban való elmagyarosodása. Az 1700-as évek elejétől kísérlelem meg szerzőtársammal, - a szlovákiai Pozsonypüspökin élő és 1946-ban áttelepült névrokonommal, Jan Volenticssal - bemutatni a török-kor utáni betelepítéstől, a szlovák nyelv három évszázados használatán át, a falu tót határnevein keresztül, a 67 éve történt lakosságcsere-egyezmény okait.

A könyvben 30 oldalas táblázatban kerülnek bemutatásra az áttelepült családok tagjai. Ebben az újonnan közzétett 309 személy adatai (név, születési és halálozási év, szódi és szlovákiai lakcím, mely temetőben nyugszik, szódi ragadványnév) alapján még pontosabb képet kapunk az áttelepülők magas számáról, az egyes családok létszámáról. Az áttelepítési kormánybiztosság közlése és az újonnan feltárt adatok között jelentős a különbség. Az összesen közel félezer (495 fő!) áttelepült száma a település akkori lélekszámahoz (1760 fő) viszonyítva jelentős arányt képvisel (28%), ezért megállapítható, hogy Sződ legújabb-kori történetének egy fontos eseményét sikerül az utókor számára

megnyugtató módon, még az utolsó pillanatban feltárunk.

Ajánljuk a leendő kötetet a Sződön maradóknak, akik majd megismerhetik e lapokról az áttelepülés indokait, és a lapokon rábukkanhatnak rokonaikra, azokra, akik az egyre lazuló kapcsolatok miatt már távolkerültek szódi atyafiságukról. Továbbá ajánlani lehet azoknak a szódi gyökerekkel bíró, szlovák állampolgároknak, akik megtudhatják, hogy honnan és miért mentek el országot, szülőfalut, rokonokat, barátokat, házat, iskolát, templomot hátrahagyva 67 éve a szüleik, nagyszüleik.

Volentics Gyula
helytörténeti-kutató
a magyar kultúra
lovagja

Alapítványi logó

A kötet kiadójának, a Szódi Helytörténeti Alapítvány logójában a hajdani szódi török-kút látható

*Rokonaim, kedves ismerősök,
Sosem fogom felejtani Sződöt.
Bár a sorsom elvitt tőle messze,
De az emlék benn maradt a szívemben.*

*Hosszú utca gyümölcsfa borítja,
Kert alját patak koszorúzza.
Házak előtt virágok pompáznak,
Drága Sződöm szívem fáj utánad!*

Mikes Ferenc verse
(Pozsonypüspöki, 1974)

Ez is helytörténet - képek a szódi labdarúgás (h)őskorából

Egy 1975-ös, szlovák nyelvű újságcikk

Najpopulárnejši šport je futbal i v Szóde. Pevnostou futbalového mužstva, ktoré patrí medzi najlepšie v okrese, je brankár Gyetvai (na obrázku dole). Vedúcim športového krúžku je M. Mészáros (hore v strede).

A legnépszerűbb sport Sződön a futball. A futballgála legjobb megyei kapusa: Gyetvai István (lent). Gratulálunk a sportklub vezetőjének: Mészáros Miklósnak (fent közepén).

Ez a csapat megyeválogatott, valamint területi kupagyőztes is volt.

Álló sor: Gáspár Antal („Muki”), Pongó Bertalan („Berci”), Ojtózi Imre, Erdélyi Mihály („Joni”), Mészáros Miklós (elnök), Pauker Mihály („Pakesz”), Dinka József („Dodí”), ifj. Mészáros Miklós, Szíjjártó László („Szíjas”), Juhász István („Csámpi”) játékos-edző,

Alsó sor: Volentics László („Vole”), Bujtás György („Malac”), Kárpáti István („Dinkás”), Laukó András, N.N. játékvezető,

Fekszik: Gyetvai István („Cvanyi”).